

Web of Science, Book Citation Index (BKCI) ve Kitap Değerlendirme Süreci

Web of Science, farklı akademik disiplinlerde faaliyet gösteren araştırmacılar için zengin atıf verileri sunan, çok sayıda alt veritabanına erişim sağlayan uluslararası bir platformdur. Bu sistemin önemli bileşenlerinden biri olan **Book Citation Index (BKCI)**, bilim, teknik, tıp, sanat ve sosyal bilimler alanlarında yayımlanmış seçkin kitapları indekslemeyi amaçlayan özel bir veritabanıdır. Günümüzde BKCI, 5.000 yayınevine ait 128.000'den fazla kitabı içermekte olup her yıl bu koleksiyona yaklaşık 10.000 yeni kitap eklenmektedir. 2005 yılından bu yana bu veritabanındaki kitaplara 53 milyondan fazla atıf yapılmış olması, BKCI'nin bilimsel görünürlük ve etki açısından sahip olduğu önemi açıkça ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede **MediHealth Academy**, İngilizce yayımlanan kitaplarını BKCI kapsamına alınmak üzere Web of Science platformuna sunma kararı almıştır.

Ancak bu kapsama dâhil olmak isteyen kitapların, **Web of Science Core Collection™** tarafından belirlenmiş özgün, nesnel ve çok katmanlı bir editoryal değerlendirme sürecinden geçmeleri gerekmektedir. Söz konusu değerlendirme süreci, yayınevlerinden ve araştırma kurumlarından bağımsız olarak görev yapan, alanında uzman kurum içi editörler tarafından yürütülmekte ve böylece çıkar çatışmaları ve önyargı riski en aza indirilmektedir. Değerlendirme, 18 farklı kriterin dikkate alındığı standart bir yapı üzerinden gerçekleştirilir ve herhangi bir aşamada bu kriterleri karşılamayan eserler BKCI kapsamına alınmaz.

Kitap Değerlendirme Süreci

BKCI kapsamında kitapların değerlendirilmesi üç temel aşamada yürütülmektedir: İlk Triaj, Editoryal Triaj ve Editoryal Değerlendirme.

1. İlk Triaj

Bu aşamada, gönderilen kitabın temel tanımlayıcı bilgileri kontrol edilir. Değerlendirilen unsurlar arasında ISBN (Uluslararası Standart Kitap Numarası), kitap başlığı, yayıncı adı, yayın yılı, içeriğe erişim durumu ve editöryal iletişim bilgileri yer alır. ISBN, kitabın bir yayın olarak değerlendirilme niyetini gösteren benzersiz bir tanımlayıcıdır. Başlık ve yayıncı bilgileri açık ve doğrulanabilir olmalı; yayıncının fiziksel bir adresi (posta kutusu değil) belirtilmelidir. Yayın tarihi net şekilde ifade edilmeli ve içeriğe IP tanımı, kullanıcı adı/şifre ya da dijital versiyon yoluyla tam erişim sağlanmalıdır. Ayrıca, editoryal süreçte iletişim kurulabilecek kişilere dair detaylar da bu aşamada temin edilmelidir. İlk triajda saptanan eksiklikler çözülmesi mümkün sorunlar arasında yer alıyorsa, kitap yeniden gönderim için uygundur.

2. Editoryal Triaj

İkinci aşamada, kitabın bilimsel içeriğe sahip olup olmadığı, ön bölümlerinin (içindekiler, önsöz vb.) eksiksiz sunulup sunulmadığı, açık bir amaç beyanı içerip içermediği ve dil açısından uygunluğu değerlendirilir. Kitapta DOI, makale numarası veya sıralı sayfalandırma gibi tanımlayıcı öğelerin bulunması beklenir. Eserin güncelliği önem arz ederken, yazar/editör kimlikleri ve bağlı oldukları kurumlara dair bilgiler net şekilde yer almalıdır. Kitabın içeriği orijinal araştırmalara dayanmalı ve ileri düzey akademik okuyucu kitlesine hitap etmelidir. Kitabın önsözü veya giriş bölümünde, yazarların veya editörlerin amacı, öne sürülen tez ve kullanılan yöntem açıkça belirtilmelidir. Dil açısından İngilizce yazılmış eserlere öncelik verilir. Editoryal triaj aşamasında başarısız olan kitaplar, tekrar gönderilse dahi değerlendirmeye alınmaz.

3. Editoryal Değerlendirme

Son aşama olan editoryal değerlendirme, eserin akademik niteliğini, içerik tutarlılığını ve özgünlüğünü kapsamlı biçimde inceler. Editör ve yazarların uzmanlık düzeyi, akademik geçmişleri ve eserin kapsamıyla ilişkileri göz önünde bulundurulur. Kitabın dili küresel okuyucu kitlesi için açık ve anlaşılır olmalıdır. Başlık ile içerik arasında anlamlı bir ilişki bulunmalı, kitap bütüncül bir akademik odakla yazılmış olmalıdır. Ayrıca, eserin bilimsel literatüre özgün bir katkı sunması ve uygun kaynak atıfları içermesi gerekir. Literatüre uygun biçimde atıf yapılmayan ya da özgünlük içermeyen eserler, bilimsel nitelik taşımadığı gerekçesiyle reddedilir.

Değerlendirme Süreci Sonuçları ve Yeniden Gönderim

Değerlendirme sürecinin her aşamasını başarıyla tamamlayan kitaplar, önce editoryal triaja, ardından editoryal değerlendirmeye geçerek BKCI'ye kabul edilir. Ancak süreç içinde herhangi bir aşamada başarısızlık söz konusu olursa farklı senaryolar ortaya çıkar. İlk triajda ortaya çıkan sorunlar çözülebilir nitelikteyse, kitap yeniden gönderilebilir. Fakat editoryal triaj veya değerlendirme aşamasında başarısız olan kitaplar için yeniden gönderim dikkate alınmaz ve eserin BKCI kapsamına alınması mümkün olmaz.

MediHealth Academy Özelinde Kitap Başvuru ve Hazırlık Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Uluslararası yayıncılık standartlarına uyumu sağlamak ve kitap başvurularının BKCI kapsamında değerlendirilebilirliğini artırmak amacıyla, MediHealth Academy kitap projelerinde yer alan yazarlar ve editörlerin aşağıdaki yönergelere uymaları beklenmektedir.

- Baş editörün H-indeksi 10'un üzerinde olmalıdır.
- Baş editöre yardımcı olacak bir editör yardımcısı bulunabilir ancak H-indeksi düşük olmamalıdır.
- Her kitap bölümü için ayrı bir bölüm editörü atanmalıdır.
- Yazarlar, yazdıkları makaleleri önce bölüm editörlerine göndermelidir.
- Bölüm editörleri tarafından yapılan düzeltme ve onay sürecinden sonra yazılar baş editöre sunulmalıdır.
- Her kitapta 4 ila 6 arasında bölüm bulunmalı; her bölümde ise 4 ila 6 arasında başlık yer almalıdır.
- Kitap içerikleri mutlaka özgün olmalı, yapay zekâ tarafından oluşturulan içerikler kabul edilmemektedir. İçeriklerin bu açıdan denetlendiği özel bir yapay zekâ sistemi kullanılmaktadır.
- Sistem üzerinden yazı yüklenirken, ilk sayfada unvan, ad-soyad, kurum bilgisi, e-posta adresi ve ORCID numarasını içeren bir kapak sayfası eklenmelidir.
- Makale yükleme sırasında "Yayın Hakları Devir Formu" ile "İntihal Tespit Raporu" da sisteme yüklenmelidir.
- Her kitabın BKCI kapsamına alınacağına dair bir garanti bulunmamaktadır. Web of Science BKCI, bağımsız ve seçici bir platformdur; değerlendirme sürecinin sonunda alınacak kararlar tamamen ilgili editoryal kurulun takdirindedir.